

29.11.2016

Sotep/7

§ 300

Sosiaali- ja terveystoiminnan ja talouden ennuste 31.10.2016

HEL 2016-002586 T 02 02 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti merkitä tiedoksi toiminnan ja talouden toteumaennusteen 31.10.2016 tilanteessa.

Käsittely

Talous- ja strategiapäällikkö Jussi Lind oli kutsuttuna asiantuntijana kokouksessa läsnä tämän asian käsittelyssä.

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jussi Lind, talous- ja strategiapäällikkö, puhelin: 310 42246
jussi.lind(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Talous- ja strategiapäällikkö Jussi Lind on kutsuttuna asiantuntijana kokouksessa läsnä tämän asian käsittelyssä.

Kaupunginkanslialle toimitetaan ennusteet neljä kertaa vuodessa, 14.4., 28.7., 6.10. sekä 1.12.2016. Kaikki kaupunginkanslialle toimitettavat ennusteet käsitellään ensin sosiaali- ja terveyslautakunnassa.

Nyt laaditun ennusteen pohjana ovat oman toiminnan osalta lokakuun lopun tiedot. HUS:n osalta ennuste pohjautuu HUS:sta saatuun syyskuun lopun tilanteeseen perustuvaan arvioon.

Sosiaali- ja terveystoiminnalla on viisi erillistä talousarviokohtaa, joiden ennusteet ovat seuraavat:

3 10 01	TP 2015	TA 2016	Ennuste 31.10.	Ero TA	Ero TA %
Sosiaali- ja terveystoiminnat					

Tulot	186 994	183 314	197 114	+13 800	+7,5 %
Menot	1 464 874	1 474 841	1 483 941	- 9100	- 0,6 %
Toimintakate	-1 289 131	-1 291 977	-1 290 077	+ 1 900	+0,1 %

3 10 04 Toimeentulotuki	TP 2015	TA 2016	Ennuste 31.10.	Ero TA	EroTA %
Tulot	90 980	93 902	92 202	-1 200	-1,3 %
Menot	177 706	176 898	176 998	-100	-0,1 %
Toimintakate	-86 726	-82 996	-84 796	-1 800	-1,9 %

3 10 05 Työllisyyden hoitaminen	TP 2015	TA 2016	Ennuste 31.10	Ero TA	EroTA %
Tulot	99	230	100	-130	-56,5 %
Menot	5 524	6 018	5 866	+152	+2,5 %
Toimintakate	-5 425	-5 788	-5 766	+22	+0,4 %

3 10 06 HUS	TP 2015	TA 2016	Ennuste 31.10	Ero TA	Ero TA %
Menot	564 127	519 679	528 900	-9 221	-1,8 %

3 10 07 Apotti	TP 2015	TA 2016	Ennuste 31.10	Ero TA	Ero TA %
Tulot	0	5 693	490	-5 203	-91,4 %
Menot	0	7 965	1 252	+6 713	+84,2 %
Toimintakate	0	-2 272	-762	+1 510	+66,5 %

Työllisyyden hoidon vuoden 2015 luvusta on poistettu työmarkkinatuen kuntaosuus, joka on siirtynyt kaupunginkanslian talousarviokohdalle. Apottia varten on perustettu oma talousarviokohtansa vuodeksi 2016.

Sosiaali- ja terveystaloudet (3 10 01)

Sosiaali- ja terveystalouksien budjetin arvioidaan ylittyvän noin 9,1 milj. eurolla. Ylitys selittyy kokonaisuudessaan vastaanottokeskusten ja Toivolamäen perheryhmäkodin kustannuksista aiheutuvalla ylityksellä. Muilta osin sosiaali- ja terveystaloudet -menokohta toteutuu budjetin mukaisena.

Perhe- ja sosiaalipalvelujen budjetin arvioidaan alittuvan 1,7 milj. eurolla ilman vastaanottokeskuksia ja Toivolamäen perheryhmäkotia. Vammaistyössä budjetti toteutuu suunnitellusti, ja lapsiperheiden hyvinvointi- ja terveystalouksissa, lastensuojelussa ja nuorten palveluissa ja ai-

kuissosiaalityössä menojen arvioidaan toteutuvan budjetoitua pienempinä.

Terveys- ja päihdepalvelut arvioi budjetin ylittyvän 0,2 milj. eurolla. Terveysasemat ja sisätautien poliklinikka ylittää 0,7 milj. euroa, minkä kokonaisuudessaan selittää terveysasemien kiireettömän hoidon saatavuuden parantamisen nopeuttamiseen kesäkuussa 2016 kohdennettu 1 milj. e lisämääräraha. Tällä määrärahalla on palkattu lääkäreitä ja hoitajia. Päivystys ylittää lievästi (0,25 milj. e), suun terveydenhuolto toteutuu budjetin mukaisesti ja psykiatria- ja päihdepalvelut alittaa budjetin 0,9 milj. eurolla.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut arvioi budjetin ylittyvän 5,7 milj. eurolla. Ylityksestä osan selittää kesäkuussa 2016 kohdennettu 1,0 milj. euron määräraha kotihoidon vahvistamiseen ja 2,3 milj. euron määräraha aiemman ylityssennusteen kattamiseen. Ylityssennusteesta lopun 2,4 milj. euron osalta on ryhdytty osaston sisäisiin toimenpiteisiin, joita ovat muun muassa sijaisten ja vuokratyövoiman sekä ostopalvelujen käytön vähentäminen.

Talous- ja tukipalvelujen osalta alitusta arvioidaan syntyvän 7,5 milj. euroa. Alituksesta vuokratulujen osuus on 5,3 milj. euroa. Vuokrien alitukseen sisältyy tilakeskuksen tekemä 1,8 milj. euron vuokranalennus. Muilta osin alitusta syntyy tilahallintoon liittyvien palvelujen ostoissa sekä materiaalihankinnoissa.

Henkilöstö- ja kehittämisspalvelut arvioi syntyvän pientä säästöä (0,1 milj. euroa).

Tietohallinto- ja viestintäpalvelujen osalta on 0,4 milj. euron ylitysuhka, mikä johtuu keskitetyn atk-käyttötalouden kustannustason noususta ja tehtyjen investointien aiheuttamista lisäkuluista käyttökustannuksiin.

Vastaanottokeskusten toiminnan laajentamisesta ja Toivolanmäen perheryhmäkodin käynnistämisestä aiheutuvat kustannukset eivät sisälly sosiaali- ja terveyspalvelujen talousarvioraamiin, joten niitä varten on haettu erikseen teknisluonteinen ylitysoikeus. Valtio korvaa vastaanottokeskusten ja perheryhmäkodin kustannukset täysimääräisinä, joten ne eivät aiheuta lisäystä kaupungin nettomenoihin.

Talousarviokohdan tulojen arvioidaan ylittävän 13,8 milj. eurolla budjetoidun tason; ylitys johtuu pääosin vastaanottokeskuksista ja perheryhmäkodista.

Toimeentulotuki (3 10 04)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

800012-62637

Alv.nro

FI02012566

Tammi-lokakuun toteuma verrattuna vuoden 2015 vastaavaan aikaan on toteumat pysyneet samana. Tänä vuonna ei tullut indeksikorotusta toimeentulotuen perusosaan. Perustoimeentulotuen maksatuksen siirtymäaika Kelaan on 31.3.2017 asti.

Työllisyyden hoitaminen (3 10 05)

Työllisyyden hoidon talousarviokohdalla syntyy lievä (0,15 milj. e) budjettialitus. Työmarkkinatuen kuntaosuus on poistunut sosiaali- ja terveysviraston talousarviosta, ja jäljellä on ainoastaan viraston oma tukityöllistäminen.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (3 10 06)

Ennusteessa on sisällä ylijäämän palautus sekä vuosilta 2015 että 2016. Vuoden 2015 ylijäämä Helsingin osalta oli noin 21 miljoonaa euroa. HUS on pyrkinyt sopeuttamaan toimintaansa mm. erityyppisillä henkilöstökulujen sopeutuksilla, eräiden toimintojen kotiuttamisella, lääkekulujen sopeuttamisella sekä sairaansijojen vähentämisellä. Toimenpiteistä huolimatta talousarviokohdalla on runsaan 9 miljoonan euron ylitysuhka.

Apotti (3 10 07)

Apotti talousarviokohdan menojen huomattava alittuminen johtuu toisaalta siitä, että vuoden 2016 budjetti on tehty sellaisessa vaiheessa, jolloin ei ollut vielä tarkkaa selvyyttä hankkeen vuodelle 2016 kohdistuvista kustannuksista ja käynnistymisajasta ja toisaalta markkinaoikeuteen tehdyn valituksen aiheuttamasta hankkeen viivästymisestä noin 8 kuukaudella. Helsingin kustannukset ovat 38 % Apotin kaikista niistä kustannuksista, joita ei aktivoida taseeseen. Kustannukset kasvavat siinä vaiheessa kun lainan kuoletus käynnistyy.

Palvelut

Sosiaali- ja terveysviraston suoritettavien ennustetaan toteutuvan seuraavasti:

	TP 2015	TA 2016	Ennuste 2016	Ero TA-Enn
Terveysneuvonta, terveydenhoitaja käynti	220 628	225 000	225 000	0
Terveysneuvonta, terveydenhoitaja muu asiointi	55 658	81 000	55 000	-26 000
Terveysneuvonta, lääkärikäynti	55 120	51 000	56 000	+5 000
Terveysneuvonta, lääkärikäynti muu asiointi	1 974	1 000	1 500	+500
Kouluterveydenhuolto, terveydenhoitaja, käynti	107 718	122 000	112 000	-10 000
Kouluterveydenhuolto, terveydenhoitaja, muu asiointi	12 236	11 000	14 000	+3 000
Opiskeluterveydenhuolto, terveydenhoi-	42 682	50 000	50 000	0

taja, käynti				
Opiskeluterveydenhuolto, terveydenhoitaja, muu asiointi	8 694	10 000	10 000	0
Koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto, lääkäri, käynti	22 563	21 000	22 800	+1 800
Koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto, lääkäri, muu asiointi	2 066	3 000	2 100	-900
Lastensuojelun perhehoito, hoito vrk	322 834	327 000	319 000	-8 000
Lastensuojelun laitoshoido, hoito vrk	198 273	210 000	188 500	-21 500
Lähiverkostosijoitukset	8 480	10 000	12 000	+2 000
Kasvatus- ja perheneuvonta, käynti	19 652	21 000	21 000	0
Lapsiperheiden kotipalvelu, käynti	36 129	34 000	34 000	0
Kehitysvammapalvelun asumispalvelut, paikat	914	892	909	+17
Kehitysvammapalvelun laitoshuolto, paikat	130	130	130	+0
Terveysaseman lääkärin vastaanotto, käynti	497 689	490 000	500 000	+10 000
Terveysaseman lääkärin vastaanotto, muu asiointi	284 402	280 000	273 000	-7 000
Terveysaseman hoitajan vastaanotto, käynti	404 262	420 000	418 300	-1 700
Terveysaseman hoitajan vastaanotto, muu asiointi	326 052	330 000	333 400	+3 400
Hammashuolto, käynti	528 088	478 000	535 700	+57 700
Pkl-vastaanotto, käynti	51 225	50 000	47 700	- 2 300
Pkl-vastaanotto, muu asiointi	18 911	18 000	22 000	+ 4 000
Sisätautien päivystyspoliklinikka, käynti	44 505	42 000	45 300	+3 300
Tk-päivystys, käynti	132 414	127 000	138 900	+11 900
Tk-päivystys, muu asiointi	1 765	2 000	1 700	- 300
Psykiatrian avohoitokäynti	175 498	172 000	172 900	+ 900
Psykiatrian avohoido, muu asiointi	56 359	50 000	58 200	+8 200
Psykiatrian vuodeosastohoitopäivät	77 952	81 000	70 500	- 10 500
Psykiatrian avohoitopäivä	74 244	73 000	76 500	+3 500
Polikliininen päihdehuolto, as käynnit vuoden aikana	60 187	60 000	59 500	-500
Korvaushoido, käynnit vuoden aikana	137 296	130 000	130 800	+800
Päihdehuollon asumispalvelut, asumisvuorokaudet yht	64 102	63 000	72 700	+9 700
Päihdehuollon laitoshuolto, hoitovuorokaudet yht	38 809	45 000	43 000	+3 000
Kotihoito, käynti	2 852 259	2 650 000	2 880 000	+230 600
Kotihoito, muu asiointi	46 030	150 000	225 000	+75 000
Somaattinen sairaalahoito	30 106	33 000	31 500	-1 500
lääkkäiden ympärivuorokautinen palveluasuminen, vrk	1 090 054	1 050 000	1 023 000	-27 000
lääkkäiden pitkäaikainen laitoshoido, vrk	580 870	450 000	416 000	-34 000

Talousarvion määrälliset tavoitteet on asetettu keväällä 2015. Terveysneuvonnan käyntien osalta ennustetaan tilinpäätöksen tasoa ja muun asioinnin ennustetaan jäävän alle tavoitteen. Digitaalisten palvelujen kehittäminen (perheentuki, chat), vähentävät asiakkaiden muuta hoitoasiointia (puhelut, sähköinen yhteydenotto terveydenhoitajaan, kirje

tarkastuksesta pois jääneille). Lisäksi kehitetään uusia palvelumuotoja, jolloin vastaanottokäynnit korvautuvat ryhmäkäynneillä (imetysohjausryhmät, raskausdiabetesryhmät, neuvola päiväkodissa, lastenneuvolan kuuden kuukauden ryhmä sekä moniammatillinen palvelutarpeen arviointi). Tällä toiminnalla voidaan suunnata tukea niille lapsille ja perheille, jotka ovat eniten tuen tarpeessa.

Lastensuojelussa painopiste siirtyy tavoitteiden mukaisesti laitoshoidosta perhehoitoon. Poliklinikkakäynnit ja päivystyksen käynnit ylittävät suunnitellun tason, kuten myös suun terveydenhuollon käynnit, joiden määrän arvioidaan ylittävän vuoden 2015 toteutuneen tason. Kotihoidon käynnit ylittävät aiempien vuosien tapaan talousarvion, ja palvelurakenteen muutoksen mukaisesti iäkkäiden pitkäaikaisen laitoshoidon määrä vähenee edellisvuodesta.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Sosiaali- ja terveystarvoston sitovien tavoitteiden ennuste on seuraava:

Sosiaali- ja terveystarvot

1. Koulutuksen ja työelämän ulkopuolella oleville nuorille tehdään vähintään 2000 terveystarkastusta vuodessa	Toteutuu
2. Perhehoidon ja läheisverkostojen sijoitusvuorokausien suhteellinen osuus kasvaa vuoteen 2015 verrattuna	Toteutuu
3. Vakiinnutetaan kokeilun perusteella 3-vuotiaiden terveystarkastukset ja hyvinvointitapaamiset eli "neuvola päiväkodissa" -toimintamalli (yhteinen tavoite varhaiskasvatusviraston kanssa)	Toteutuu
4. Potilas pääsee neljässä viikossa terveysasemalle	Toteutuu
5. Päivystysosastojen kotiutusprosentti kasvaa vuoteen 2015 verrattuna ilman että keskimääräiset hoitoajat pitenevät yli puolella vuorokaudella	Toteutuu
6. Kotona asuvien osuus 75 vuotta täyttäneistä nousee vuoteen 2015 verrattuna	Toteutuu
7. Laitoshoidossa olevien osuus 75 vuotta täyttäneistä laskee vuoteen 2015 verrattuna	Toteutuu
8. Sähköisen asiointin käyttäjämäärä kasvaa vähintään 10 % vuoden 2015 tasosta	Toteutuu

Toimeentulotuki

Ennaltaehkäisevään toimeentulotukeen kohdennetaan vähintään 43 % lapsiperheille	Toteutuu

Työllistäminen

Kuntouttavaa työtoimintaa saa 1 800 henkilöä vuoden aikana	Toteutuu

Kaikkien sitovien tavoitteiden ennustetaan toteutuvan suunnitellusti.

Investoinnit

Investointien ennuste on seuraava:

(1000 e) TA 2016 Ylitysoikeudet Ennuste 31.10 Ero TA

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
800012-62637
Alv.nro
FI02012566

			2016	
Tietotekniikkahankinnat	5 000	576	3 886	+1 690
Muut hankinnat	4 613	404	4 717	+300
Yhteensä	9 613	980	10 293	+1 990

Irtaimen omaisuuden ylitysoikeus koostuu vuodelta 2015 siirtyneistä hankinnoista, joita varten kaupunginvaltuusto on 17.2.2016 myöntänyt yhteensä 0,98 milj. euron suuruisen ylitysoikeuden vuodelle 2016. Tietotekniikkahankintojen osalta arvioidaan noin 1,7 milj. euroa jäävän käyttämättä vuoden 2016 aikana. Tästä määrärahasta tullaan tämänhetkisen tiedon mukaan tullaan esittämään vuodelle 2017 siirtomäärärahasi hankkeet, joista on tehty päätökset mutta joista ei vielä ole syntynyt laskutettavaa. Tällaisia ovat esimerkiksi RAI-järjestelmäkokonaisuus, tapahtumavalvontajärjestelmä, sähköisen asioinnin hankekokonaisuuden hankintoja ja järjestelmien ylläpitokehitys. Muun irtaimen omaisuuden arvioidaan toteutuvan lähelle budjetoitua tasoa.

Virastopäällikön kannanotot

Virastopäällikkö toteaa, että sosiaali- ja terveystalouden arvio-kohta on edelleen toteutumassa budjetin mukaisesti. Sosiaali- ja terveystalouden arvio-kohtaan vuoden 2016 budjetti on runsaat 10 milj. euroa (0,7 %) suurempi kuin vuoden 2015 toteuma. Lisäys vuoden 2015 on 25 milj. euroa (1,7 %) mikäli vertailu tehdään toteumaan ilman tulospalkkiota. Vallitsevan matalahkon kustannustason nousun tilanteessa edellytykset budjetissa pysymiselle ovat hyvät. Vastaanotto-keskusten ja perheryhmäkodin lisäkustannusten osalta tehdään erillinen teknisuhteinen ylitysoikeusesitys.

Osastojen ennusteissa on mukana virastopäällikön kohdentamattomista määrärahoista tehdyt kohdennukset terveys- ja päihdepalveluihin sekä sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluihin. Näiden kohdennusten kokovuotinen toteuma joudutaan ottamaan huomioon myös vuoden 2017 budjetin suunnittelussa.

Tässä vaiheessa vuotta ei ole enää tarkoituksenmukaista tehdä virastopäällikön käyttöön jätetyistä määrärahoista uusia kohdennuksia ydin-toimintoihin, koska ennuste on edelliseen ennusteeseen nähden parantumassa.

Toimeentulotuen kustannusten nousu on taittunut aiempiin vuosiin verrattuna. Osasyynä on se, ettei toimeentulotuen perusosaan ole tullut indeksikorotusta.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin talousarvio-kohtaan aiempaa selvästi pienempi ylitys on näennäinen, koska ennusteessa on huo-

29.11.2016

Sotep/7

mioitu HUS:n valtuuston kesällä 2016 päättämä vuoden 2015 ylijäämän palautus.

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jussi Lind, talous- ja strategiapäällikkö, puhelin: 310 42246
jussi.lind(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 27.09.2016 § 224

HEL 2016-002586 T 02 02 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti merkitä tiedoksi toiminnan ja talouden toteumaennusteen 31.8.2016 tilanteessa.

14.06.2016 Ehdotuksen mukaan

05.04.2016 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jussi Lind, talous- ja strategiapäällikkö, puhelin: 310 42246
jussi.lind(a)hel.fi